

PABLO PİCASSO VE BİR SANAT OKUMASI OLARAK GUERNICA

Murat ATHAN

Görsel Sanatlar Öğretmeni, Ergani Bereketli İmam Hatip Ortaokulu, mrt_athan@hotmail.com

Athan, Murat. "Pablo Picasso ve Bir Sanat Okuması Olarak Guernica". idil, 112 (2023 Aralık): s. 2024–2030. doi: 10.7816/idil-12-112-07

ÖZ

Sanat, insanlık tarihi kadar eski, insanla var olan bir olgudur. Sanatın temelinde insana özgü olan güzeli arama duygusu vardır. Sanat, bu anlamda güzeli yaratma çabasıdır. Bütün sanatların çıkış noktası bizim dışımızda var olan gerçekliklerdir. Picasso, kübizmin kurucularından olup kendinden önceki ve çağdaşları olan birçok sanatçıyı ve sanat akımını yakından takip ettiği bilinmektedir. Kendinden önceki ve çağdaşı sanatçıların eserlerini, sanat akımlarını, farklı kültürlerin sanat anlayışlarını araştırmış, bu birikimlerin sonucunda kübizm ekolünü geliştirmiştir. Pablo Picasso'nun hayatıyla ilgili birçok kitap yazılmış, birçok araştırma yapılmış ve birçok tez yazılmıştır. Bu çalışma bir İspanyol sanatçısı olan Picasso'nun en tanınmış eserlerinden olan "Guernica" hakkında yapılmış bir araştırma ve analizi içermektedir. Picasso'nun 1937 tarihli popüler çalışması olan "Guernica" Paris'te sergilendiği andan itibaren sanat tarihinde yer edinecek önemli eleştiriler almıştır. Modern sanatın kurucularından olan Picasso'nun bu bir eseri ele almasında sanatçı duyarlılığından öte insani değerlerinden kaynaklanmıştır denilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sanat, Picasso, Kübizm ve Guernica

Makale Bilgisi:

Geliş: 16 Ağustos 2023

Düzeltilme: 29 Kasım 2023

Kabul: 19 Aralık 2023

Giriş

Picasso'nun 1937 tarihli popüler çalışması olan "Guernica" Paris'te sergilendiği andan itibaren sanat tarihinde yer edinecek önemli etkiler bırakmıştır. Guernica eseri hem kendi dönemi içerisinde hem de geleceğe bir kanıt bırakma anlamında önem arz etmektedir. Modern sanatın kurucularından olan Picasso'nun bu eseri ele almasında, sanatçı duyarlılığından öte insani değerlerinin etkisinin olduğu söylenebilir.

Picasso bu eseri, "bir resim, yıkımlardan oluşan bir toplamdır" diyerek tanımlamaktadır (Eroğlu, 2015: 115). Picasso, kübizm sanat akımını geliştiren sanatçılar arasındadır. Kendinden önceki ve çağdaşı sanatçıların eserlerini, sanat akımlarını, farklı kültürlerin sanat anlayışlarını araştırmış, bu birikimlerin sonucunda kübizm akımına katkılarda bulunmuştur. Picasso 82 yaşında "Resim benden daha güçlü ve istediğini yapıyor bana." demiştir. "Herkes sanatı anlamak istiyor, neden kuşların ötüşünü anlamaya çalışmıyorlar?", "Modern resimde araştırma sözcüğüne verilen önemi hiç anlamıyorum. Bana sorarsanız resimde aramanın hiçbir anlamı yoktur; önemli olan bulmaktır" demiştir (Eroğlu, 2015: 115-116). Pablo Picasso'nun bu sözleri yarattıklarından çok yaratıcılığa önem vermesini, sanatı doğanın bir parçası olarak görmesini açıklar niteliktedir.

"Resim, fikirlerimi tutturduğum bir çividir diyen G. Braque (Hodge, 2013: 104) ve "Bir kafaya, onun parçaları olan gözler, burun ve ağız istediğiniz şekilde yerleştirebilirsiniz. Kafa, kafa olarak kalmaya devam eder diyen P. Picasso'yu (Hodge, 2013: 106) ortak noktada buluşturan budur. Kübizm anlatısı, bütünü temsil edebilecek şekilde farklı bakış açılarından gösterilen objeleri/nesneleri/simgeleri kompozite etme ustalığıdır. 20. yüzyılın en etkili sanat tarzlarından biri olan kübizm, yüzyılın başında Fransa'da Pablo Picasso (1881-1973) ve Georges Braque tarafından yaratıldı. Kübizm, 1907'de Picasso'nun ilkel Afrika ve İspanyol heykelticiliğinden ve Cezanne'nin yenilikçi fikirlerinden etkiler taşıyan tablosu "Avignon'lu Kızlar"ı sergilemesiyle başlar (Hodge, 2013: 104). "Gözle görüleni yadsımak ve görünüşü yeniden kurmak olarak nitelendirilecek Kübizm çağdaşlığı, matematiğin de katkısıyla doruğa çıkarmıştır" (Eroğlu, 2015: 113). Kübik sanatçılar arasında Picasso, Braque, Gris, Leger, Albert, Jean, Roger ve Andre sayılabilir.

Yapısalcı araştırmacılar 1906'dan başlayarak kendisinden önce gelen tepkiselliğe karşı çıkmıştır. Bu yapısalcı araştırmalar kaynağını primitif sanatlarda (Afrika sanatı, Okyanusya sanatı, Roma heykel sanatı ve Kiklat sanatı) Piero della Francesca'nın resimlerinde Seurat'ın noktacılığında ve Cezanne'a özgü geometride bulmuştur (Eroğlu, 2015). "Picasso'nun 1906-7'de Paris'te yaptığı "Avignonlu Kızlar" isimli çalışması, genç 20. yüzyıl sanatının bir bildirisi olarak kabul edilmiştir. Picasso ve Braque Birinci Dünya Savaşı'na kadar fikir alışverişine elverişli bir yakınlığı sürdürdüler. Picasso mavi ve pembe dönemlerini geride bırakmış, Braque ise bulunduğu konuma Fovizm'den gelmiştir" (Eroğlu, 2015: 113).

1908 yazında Picasso Cretail yakınında Braque ise Estaque'ta birbiriyle aynı zamanda canlı renkler kullanmaktan vazgeçerek desenlerine geometrik çizgileri getirdiler. Sonbahar sergisinde kabul edilmeyen sonra Kahnweiler tarafından sergilenen bazı resimler, bu yeni üslubun adına esin kaynağı olmuştur. Matisse bu üsluba "küçük küplerle yapılan resim" adını vermiştir. Eleştirmen Vauxcelles "kübik" deyiimi kullanmıştır. Apollinaire ise bu deyiimi "kübist" olarak düzeltmiştir. 1902'den başlayarak Leger, Herbin, Gleizes, Metzinger gibi sanatçılar Cezanne'daki geometriyi benimsemiştir. Bu akım daha sonra Picasso ve Braque'nin etkisiyle çözümleyici-analitik kübizme dönüşmüştür. Bu sanatçılar filozof ve matematikçi dostlarıyla yaptıkları söyleşiler sonucu resimlerinde nesneleri önce parçalayıp daha sonra rölyefi ve perspektifi bir yana bırakarak bunları gri ve kahverengi diziler içinde yeniden düzenlemişlerdir (Eroğlu, 2015). "Kübistlerin en sevdikleri konu olan natörmortların içine portreler yerleştirmişlerdir. Bu portreler 1911'de Gleizes ve Metzinger'in "Du Cubisme/Kübizm üzerine" isimli incelemelerini yaptıkları 1912'de düzenlenen Sonbahar sergilerinde skandal yaratmıştır. Braque, Picasso ve Juan Gris'nin –kağıt kolajları- kübizmin temel ifade biçimidir. Böylelikle resimlerine gerçeğin özünde bulunan öğeleri katmış oluyorlardı (gazete parçaları, dergiler, suntalar, her türlü kolaj nesneleri). Bu sanatçılar 1913-4 yıllarında söz konusu akımın kısa süren bileşimci aşamasının öncüleri olmuşlardır" (Eroğlu, 2015: 113).

Guernica Kasabası

Resim 2. Guernica Kasabası, <http://tarihitebugunneoldu.com/1937-yilinda-bugun-guernica-bombardimani> gerçekleştiri Erişim Tarihi: 30.07.2023

1937 yılı, İspanya; Franco'nun başta olduğu ve kanlı bir saldırının olduğu bir iç savaşı anımsatır. Guernica İspanya'da bir kasabadır. Francisco Franco, Nazi ve kuvvetlerinin yeni uçaklarını Guernica kasabası üzerinde denemesine izin vermiş ve bombardıman başlamıştı. Bombardıman sonrası kasabada büyük bir vahşet ve yıkım yaşanmış, büyük bir katliam yapılmıştır. Guernica kasabası yerle bir edilmiştir. O dönemde Bask Hükümeti'nden yapılan açıklamaya göre ölü sayısı en az 1700 ve yaralı sayısı ise en az 900 civarındaydı. Guernica bombardımanın çoğunluğunu Alman hava kuvvetleri üstlenirken, İtalyan kuvvetlerinin de yardımı olmuştur. Saldırı sonucunda kasaba üç gün boyunca yanmıştır. Beş bin nüfusa sahip olan Guernica kasabasının yarısı ya ölmüş ya da yaralanmıştır. Çoğunluğu sivil halktan oluşuyordu. 26 Nisan 1937'de gerçekleşen Guernica katliamı kısa sürede Paris'e ulaşmış ve Paris'te yaşayan Picasso da memleketindeki bu olayı gazeteden öğrenmiştir. Picasso bu katliamdan kendini uzak tutamamış, Guernica'da yaşananları tarihsel bir belge niteliği taşıyacak bir esere; Guernica'ya yansıtmıştır.

Resim 3. Guernica, Pablo Picasso, 1937, 349 Cm X 777 Cm, Kraliçe Sofia Ulusal Sanat Müzesi

Guernica eseri bir duvar resmi. Eser 1937 yılında yapılmıştır. 1937 yılında İspanya'nın başında seçimle gelen Cumhuriyetçiler vardı. Aynı yıl İspanya hükümeti, Paris'te yaşayan Picasso'dan, Paris Dünya Fuarında İspanya hükümet binasına bir duvar resmi yapmasını istemişti. 1937'de Avrupa'da II. Dünya Savaşı öncesinin gerginliği yaşanmaktaydı. I. Dünya savaşı mağlubu Almanya'da iktidara gelen Nazilerle, yeniden büyük Alman imparatorluğunu kurma hayalleri içinde hazırlıklar yapıyordu. Diğer birçok ülkede de radikal yönetimlerin işbaşında olmasıyla gerginlik alabildiğine tırmanıyordu. İspanya'da da General Franco yanlısı askeri güçler iktidarı ele almak üzere kanlı bir iç savaş başlatmışlardı. Picasso, yapacağı duvar resmini düşündüğü sırada, İspanya'da Franco yanlısı güçler tarafından Guernica adlı kasaba bombalanır. Guernica'da bir katliam yaşanır; taş üstünde taş kalmaz, kasaba adeta haritadan silinir. Katliamdan haberdar olan Picasso, bu durumdan etkilenerek yapacağı resmin konusuna karar verir. 1 Mayıs 1937'de çalışmalarına başlar. Duvar resmine başlamadan önce çok sayıda eskiz (ön çalışma) yapmıştır. Yapılan bütün eskizler, taşıdıkları mecaz açısından da çok önemlidir. Resmin yapılışı çok sancılı olmuştur. Picasso, başlangıçta düşündüğü kurguya biraz değişiklikler katarak resmi tamamlamıştır. Kompozisyonda yer alan her form ayrı ayrı eskizleri çizilerek hazırlanmıştır. Picasso'nun Guernica adlı duvar resmi mecaz açısından güçlü bir resimdir. Resim, sanatçının İspanya iç savaşı sırasında Guernica adlı kasabanın bombalanmasından etkilenmesi sonucunda yapılmıştır. Resimde daha çok İspanyol kültürüne ait mecazlar bulunmaktadır. Sanatçı, başlangıçta tasarladığı kurguya genel hatlarıyla sadık kalmış, ancak resimdeki her form üzerinde çok sayıda eskiz çalışmalarıyla algısal, duygusal ve düşünsel boyutta çaba sarf etmiştir. Sanatla uğraşan bireylerin evrensel bir duyarlılığa sahip olduğunu ve aktif olarak her olaydan etkilenen ve tüm bireyleri etkileyen ürünler ortaya koyabileceğini vurgulamıştır.

Aslında ısmarlama resim yapmayı sevmeyen Picasso, -ressam ve atölyesi- konulu bir resim yapmaya karar vermiştir. Böylece sanatsal gelişimini ortaya serecekti. Ancak Guernica'nın bombalanması haberini alınca kişisel yaratıcılığını yüceltecek bir anıt yapmaktan vazgeçti. Bu, havadan sudan konuşmak gibi bir şey olurdu. Bu, bir suç olurdu! İşlenen suçu görmezlikten gelmesi anlamı taşırdı ve Picasso bunu yapamazdı. İşte sayısız taslak ve çizimden sonra Picasso'nun resmin adında açıklanan ve o çağda yaşayanların aklına kazınmış tarihsel bir gerçeğe ilişkin kapsamlı kişisel görüşü böyle biçimlendi. Bunu, resim dilinin kuralları içinde gerçekleştirdiği öznel bir çözümlemeyle yansıttı.

Guernica ve Simgeler

Yapılan bütün eskizler, taşıdıkları mecaz açısından da çok önemlidir. Resmin yapılışı çok sancılı olmuştur. İspanya 1936 yılında kanlı bir iç savaş yaşadı. Biscay bölgesinde bulunan Guernica kasabası bu iç savaştan en büyük darbeyi alan yer idi. 1937 yılında Milliyetçi kesim daha da güçlenmek için dışarıdan yardım almıştır. Nazi Almanya'sı ve İtalyan savaş uçakları İspanya'nın bu zayıf döneminden faydalanarak yönetime bombardıman uçakları temin etmiştir. Beş binden daha az nüfusa sahip Guernica kasabası üç gün boyunca sürekli olarak yanmıştır. Bu vahşette birçok insan hayatını kaybetmiş veya yaralanmıştır. Bu insanların çoğunluğunu da yaşlılar, sivil halk, kadınlar ve çocuklar oluşturuyordu. Picasso, kasabanın başına gelen bu vahşeti gazeteden okudu ve çok etkilendi. Bu eksende sanatçının Guernica adlı eserinin genel kompozisyonunda yer alan bazı simgesel anlatımları söz konusudur.

Bu resim, bir savaş ve dram kompozisyonudur. Dolayısıyla kargaşa vardır. Ancak bu resme bir sanat işi olarak baktığımızda karmaşa göz yorar ve nereye odaklanacağımızı bilemeyiz. Öncelikle renklerin siyah, beyaz ve gri olduğunu ve buranın bir oda olduğunu görüyoruz. Resimde merkez yok, Kübizm'e yakışan geometrik şekilleri rahatlıkla görebiliyoruz. Picasso'nun ne anlatmak istediği aslında bize bağlıdır.

"Resimde, kompozisyonun ortasının üst kısmında ışık saçan elektrik lambası ve elektrik lambasına kararlılıkla uzanmış bir elle kavranmış gaz lambası bulunmaktadır. Elektrik lambasının altında, vücudu gazete yaprakları olarak tasarlanmış at başı, en alt kısımda da yerde yatmakta olan, öldüğü halde kırık kılıcı hala elinde olan kahraman, sol üst kısımda mağrur görünüşüyle boğa başı, boğa başının hemen altında kucağında bebek, ölmekte olan bir kadın figürü vardır (Resim 4). Resmin her karesi mecaz yüklü formlardan oluşmuştur" (Balci, 2016: 91).

Resimdeki en seçilebilir nesneden başlamak gerekirse; ilk olarak en soldaki boğa görülmektedir (resim 4). Resimdeki boğa başı figürü ifade açısından çok etkilidir. Olup bitenlere yukardan bakan, burun delikleri, ağzı açık, mağrur ve heybetli görünüşü vardır. Boğanın İspanyol kültüründe önemli bir yeri vardır. Hemen, hemen her ulusun hayvanla ilgili bir simgesi vardır. Boğa da İspanya'nın simgesidir. Ayrıca İspanyol kültüründe günümüzde de devam eden "boğa güreşlerinin" önemli bir yeri vardır. Boğanın evrensel anlamı ise kaba gücün, vahşetin simgesidir. Bu anlamda resimdeki boğa, Franco yanlısı askeri güçlerin simgesidir. Boğanın zafer kazanmış bir edayla, mağrur gururlu bir ifadesi vardır.

Ancak onun bu zaferi geçicidir. Tıpkı boğa güreşlerinde olduğu gibi, boğa ne kadar güçlü olursa olsun, eninde sonunda yenilen taraf olacaktır. Resmin ortasında/merkezinde diyebileceğimiz at figürü, tıpkı bebeğini tutan kadın gibi acıyla haykırmaktadır. Atın acısının kaynağı ise gövdesinde saklıdır. At evrensel anlamda, insanın sadık dostu olarak bilinir. Picasso'nun özellikle 2 Mayıs 1937'de çizdiği at başı eskizi çok güçlü mecazlara sahiptir (Resim 4). Resimde can çekişen, ölmekte olan, bir at başı görülmektedir. Gözleri yuvalarından fırlamış, burun

delikleri, ağzı açık, çılgık çılgına, acı çeken ölmekte olan atın konik, hançer şeklindeki dil çılgının, feryadın simgesidir. Resimdeki at, insanın sadık dostu olarak insanlığı simgelemektedir. Buna göre, acı çeken, ölmekte olan askeri güçlerin katliamına maruz kalan insanlıktır. Resimde at vücudu gazete yaprakları olarak gösterilmiştir. Gazete iletişim aracıdır. Yapılan Guernica katliamı ne kadar saklanmaya çalışılırsa çalışılsın, gelişen iletişim araçlarıyla, eninde sonunda bu katliamdan bütün dünya haberdar olacaktır. Karnına saplanan mızrak ve zor seçilse de arka tarafında (gri renkli) bir boğa gizlidir. Resimdeki bu ikinci boğa figürü, iyi bir gözlem sonucu fark edilmektedir. Bu boğanın boynuzu ata saplanmıştır. Atın çektiği acının bir sebebi de bu boynuz olabilir. Boynuzu ata saplanan bu ikinci boğa ise ata saldırır pozisyonundadır. İspanyol kültürü için önemli bir hayvan olan boğa, yaşanan savaşın insani ve hayvani yönlerini bu tabloda bir araya toplamış gibidir. Soldaki acı çekerken sağdaki ise zayıflıktan faydalanmaktadır.

Zemine baktığımızda, soldan sağ ortaya kadar uzanan parçalanmış bedeniyle bir erkek figürü görüyoruz. Kopmuş sağ kolunun eliyle bir kılıç tutmuş ve kılıcın ucu kırılmıştır. Adamın kılıçla beraber tuttuğu ise bir çiçektir. Çiçek güzelliştir, barıştır ve tıpkı farklı karakteristik özelliklere sahip iki boğa gibi Picasso yine bir tezatlık/zıtlık vermektedir. Resmin alt kısmında, sağ elinde kırık bir kılıcı kavramış, sol eli gergin vaziyette açık, yerde yatan figür vardır. Figür, kırık kılıçtan anlaşılacağı üzere savaşarak ölmüştür. Ancak, her an kalkıp savaşacakmış izlenimini vermektedir. Guernica'lı bir erkek savaşçı olduğunu tahmin ettiğimiz bu adamın sol elinin avucunda ise birtakım şekiller bulunmaktadır. Bu çizgiler, şekiller leke de olabilir.

Sağ tarafa baktığımızda ise, atın hemen sağında sol profilden görünen bir kadın surati var. Oldukça endişeli bir yüz ifadesi olan kadın, sağ eliyle bir gaz lambası tutuyor. Bu gaz lambasının hemen yanında, resmin üst tarafında bir ampul var. Bu ampulün pek çok anlamı olabilir. Sorgu odalarındaki ampullere benzeyen bu ampulün adı 'bombilladır.' Kimi yorumcular, ampülü görünce "bombilla" diyeceğimizi ve buradan "bomba" kelimesini çıkarmamız gerektiğini söylüyor. Ama bu ampul, Picasso'nun ortamın gerginliğini yansıtmaya çalışma çabası olarak değerlendirilebilir. Resmin üst kısmında ışık saçan bir elektrik lambası ve ona güçlü bir kolla uzanan gaz lambası bulunmaktadır. Her ikisi de aydınlatma aracıdır. Ancak, elektrik lambası ileri teknolojinin, gaz lambası ise geri teknolojinin ürünüdür. Buna dayanarak şu yorum getirilebilir: General Franko'nun askeri gücü büyüktür. Silahları; tankları, topları, tüfekleri ileri teknoloji ürünleridir. Sürekli olarak Almanya ve İtalya'dan yardım almaktadır. Bu nedenle, elektrik lambası Franko ve askeri güçlerini temsil etmektedir. Öte yandan sivil halkın silah gücü yok denecek kadar az ve geri teknoloji ürünleridir. Gaz lambasının güçlü bir kolla elektrik lambasına uzanması, sivil halkın özgürlük mücadelesinde yokluklara rağmen kararlılığını göstermektedir. Ampulün göz biçiminde olması dikkat çekicidir. Kadının, gaz lambasını bu ampule doğru uzatması ise iki ışık kaynağının çatışmasıdır denilebilir.

Gaz lambası tutan kadının hemen altında ise bir yaşlı kadın figürü bulunmaktadır. Bu kadın, bilinçsiz ve şaşkın bir şekilde lambaya bakmaktadır. Kadının sol eliyle tutarak destek aldığı ise kopuk bacağıdır. En sağda ise bir kapı bulunmaktadır. Bu kapı, mekânın bir entriyör yani bir iç mekân olduğunu doğrulamaktadır. Bu kapı çıkış noktası ya da bilinmeze gidiş de olabilir. Lakin bir gerçek var ki figürlerin hepsi sola doğru ilerler vaziyettedir. Özellikle belirtmek istenilen gizli bir figür vardır. En soldaki boğanın arkasında, duvara çizilmiş bir güvercin. Güvercin barıştır ve saflıktır. Burada bir kısmı beyaz ışıkla parlayan güvercin, kurtuluşu ve umudu simgelemektedir. Sonuç itibarıyla eserin genel kompozisyonu içerisinde yer alan her obje, simge değişik anlamlar içermektedir. Bu bağlamda eser içerdiği konu ve anlatım bakımından da zengindir.

"Guernica adlı duvar resminde kullanılan mecazların çoğu İspanyol kültürüne aittir. Picasso, resmin kurgusunu zihninde tasarladıktan sonra, her imgenin simgeye dönüşme sürecinde etkili bir diyalog yaşamış, her mecaz yüklü simge için ayrı, ayrı eskizler hazırlayarak resmi tamamlamıştır. Resimde görüldüğü gibi simgeler imgelerin doğrudan kopyası değildir. Her simge sanatçının algısal, duygusal ve düşünsel boyutta kendi yaşamsal deneyimlerinin ürünü olan özgün yaratıdır. Sanat eserleri, sanatçıların yaşamsal birikiminin sonucu olarak ortaya çıkar. Eğer Guernica bombalanmasaydı, büyük olasılıkla böyle bir resimde ortaya çıkmayacaktı" (Balci, 2016: 93).

Genel Değerlendirme ve Sonuç

Her simgede farklı bir olgunun betimlendiği Guernica; kübik ve expressif bir eser olarak ön plana çıkarılırken aynı zamanda modern kübik anlatının da önemli çalışmalarındandır. Çalışma dünyada tarih, sosyoloji, felsefi ve de estetik bakımdan önemli bir yere sahiptir. Picasso'nun başyapıtları arasından yer alan bu eser, dönemin en iyi polifonik anlatılarından biri olarak da tarihe önemli bir belge olarak geçmiştir. Tablo, İspanya'nın ulusal simgelerindendir. Sanat tarihinin en bilindik monokrom çalışmalarından olan Guernica, hem yerel bağlamda hem de evrensel bağlamda birçok anlatıya sahiptir. Picasso çalışmanın özellikle sembolizm üzerinden değerlendirmesini reddetmiştir. Picasso, yalnızca resim yapmak için resim yapıyorum demiştir. Nesneler nasıl ise onları oldukları gibi resmetmiştir. Picasso'nun Guernica'sı şu an çok önemli bir başyapıt olarak kabul görse de ilk sergilendiği zamanlarda sanat ve siyaset çevrelerince pek olumlu eleştiri almamıştır. Hatta Nazi Almanya'sı sergi-fuar süresince Guernica eserine karşı bir tavır almıştır.

Guernica'da hem içerdiği simgeler hem de plastik öğelerin dengeli kullanılması ve biçim-içerik bağlamının polifonik bir anlatıya dönüştüğü görülür. Çalışma görsel bir anlatı olarak evrenselliğe tarihi bir belge sunma imkânı

vermiştir. Çalışma sanata ve estetiğe farklı bir bakış açısı kazandırmıştır. Eser felsefe bağlamında duygu-düşünce-algı yetisi ve bazı psikolojik irdellemelerin ve analizlerin yapılmasına olanak sağlamıştır.

Kaynaklar

- Altıntaş, O. (2013). Picasso (Güncellik, Zemin, Yüzey Kavramı Üzerine), Ankara: İdil Sanat Dergisi, Cilt 2, Sayı 6.
- Apollinaire, G. (1996). Kübist Ressamlar. (Çev. Alp Tümentekin) İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Balcı, Y. B. (2016). Kuramsal Estetik. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Bouvet, L. (1998). Picasso Master of the New Horizons. Londra: Thames & Hudson.
- Boydaş, N. (2007). Sanat Eleştirisine Giriş. Ankara: Gündüz Yayıncılık.
- Erinç, S. M. (2004). Resmin Eleştirisi Üzerine. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Eroğlu, Ö. (2015). Modern Sanat. İstanbul: Tekne Yayınları.
- Erol, T. (1971). "Picasso ve Kübizm," Sanat Aylık Güzel Sanatlar Gazetesi, Sayı: 2, Ankara.
- Gombrich, E. H. (2006). The Story of Art, London: Phaidon.
- Hodge, S. (2013). 50 Sanat Fikri. (Çev. Emre Gözgülü). İstanbul: Domingo Yayıncılık.
- İrgin, S. (2017). Asker Ressam Diyarbakırlı Tahsin Siret ve Eserlerinin Analizi, (2. Baskı) İstanbul: Sokak Yayınları.
- Merve, Ö. (2015). Pablo Picasso'nun Kübizm'e Geçiş Dönemi: Yaşamı ve Eserleri (1881-1907) Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Picasso, P. (2011). Picasso, İstanbul: YKY.
- Spence, D. (2012). Picasso (Çev. İlker Sevinç). İstanbul: Yazın Matbaacılık. TEBER, S. (1985). Picasso, İstanbul: De Yayıncılık.
- Walther, F. (1985). Picasso Öncü Ressamlar. (Çev. Ahu Antmen). İstanbul: ABC Yayıncılık.
- Walther, I. F. (2005). Picasso. Köln ve İstanbul: Taschen ve Remzi Kitabevi Ortak Yayını
- <http://blog.radikal.com.tr/kultur-ve-sanat/pablo-picasso-guernica-1937-ile-ne-demek-istemis>.

PABLO PICASSO AND GUERNICA AS AN ART READER

Murat Athan

ABSTRACT

Art is a phenomenon that is as old as human history and exists with humans. The basis of art is the human-specific feeling of searching for beauty. In this sense, art is an effort to create beauty. The starting point of all arts is realities that exist outside of us. Picasso is one of the founders of cubism and it is known that he closely followed many artists and art movements before him and his contemporaries. He researched the works of previous and contemporary artists, art movements, and artistic approaches of different cultures, and developed the cubism school as a result of this knowledge. Many books have been written, many researches have been done and many theses have been written about the life of Pablo Picasso. This study includes a research and analysis about "Guernica", one of the most well-known works of Picasso, a Spanish artist. Picasso's popular work "Guernica", dated 1937, received significant criticism from the moment it was exhibited in Paris, which will take its place in art history. It can be said that Picasso's handling of this work, one of the founders of modern art, stemmed from his human values rather than his artistic sensitivity.

Keywords: Art, Picasso, Cubism and Guernica